

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1941. DECEMBER 19.
Csihás Benő u. 3. I. ÉVFOLYAM, 192. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

HONGKONG ELESETT

**Az angolok kiűritették Penangot és visszavonulnak a maláji félszigeten
A németek elsüllyesztettek egy angol cirkálót Alexandria előtt az olaszok több ellenséges hadihajón találatokat értek el — Az USA nem képviselteti magát az angol-szovjet haditanácson — Rendkívüli ülésre ült össze a portugál törvényhozás**

Timor portugál sziget ausztráliai és hollandindiai csapatok részéről történt megszállása fokozottabb mértékben állította az érdeklődés terébe Portugáliát, valamint azokat az államokat, amelyek gyarmatbirodalmát az angolszász hatalmak fenyegetik. Timor portugál gyarmat a Kis Szunda szigetek csoportjának legkeletibb és legnagyobb szigete az Indiai Óceánban. Port Darwintól, az ausztráliai védelem egyik legfontosabb pontjától mindössze 700 kilométernyire fekszik. A sziget 500 kilométer hosszú és 100 kilométer széles, egyik fele portugál, a másik hollandindiai birtok. A körülötte elterülő korálzatonok miatt partjainak megközelítése nehéz. Lakóinak száma egymillió körül van. Legutóbb akkor szerepelt a világpolitikában, amikor a japán légiárakat kiterjesztették Timorig.

Portugáliában nagy felháborodást és elkeseredést váltott ki Timor megszállása. A hatóságok a lakosság hangozta miatt jónak látták erős rendőri készültséggel őriztetni az angol és holland diplomáciai és konzuláris képviselőket. Az NST jelentése szerint a portugál gyarmat megszállása az érdeklődés előterébe helyezte Spanyolország és Portugália viszonyát. A két állam kapcsolatát egyezmény szabályozza, amely szerint az ibériai félsziget államai sorsközösséget vállalnak egymással és egymás segítségére sietnek támadás esetén.

A gyarmat megszállásával kapcsolatban Salazar elnök fogadta az angol nagykövetet. Valószínűnek tartják, hogy a portugál kormány erélyesen tiltakozik az eset miatt és fokozza védelmi készültségét egyéb fenyegetett gyarmatain.

A Popolo di Roma jelentése szerint az eset után Lisszabonban is kezdik tisztán látni, mennyit érnek az angol hangzatos nyilatkozatok, különösen mennyit ér az az annyiszor hangoztatott szöveg, hogy Anglia tisztában tartja más államok területi épségét. Portugália most már két kedéssel fordul az angol nyilatkozatok felé. Politikai körökben hangoztatják, hogy Portugália nem akar többé európai angol hídfő lenni. Egyébként, mint a timori eseményekről szóló hivatalos portugál jelentés közli, a portugál csapatok nem tanúsítottak ellenállást a megszálló csapatokkal szemben. Ez a tény kényes helyzetet teremt Portugália nemzetközi helyzetét, mert hiszen a hadviselő hatalmak előtt nem indokolható meg elfogadható módon, miért nézte tétlenül semlegességének és területi épségének megsértését.

A portugál kormány csütörtök délután rendkívüli ülésre hívta egybe a törvényhozást, hogy fontos ha-

tározatokat hozzon. Tekintettel az ország kényes helyzetére a határozat nyilvánosságra hozatala elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

Madridban élénk diplomáciai tevékenység folyik. A spanyol főváros is fokozódó érdeklődést tanúsít a portugál helyzet iránt.

Angol részről — mint amsterdami NTI jelentés közli — azzal indokolják Timor portugál részének meg-

szállását, hogy Japán ezen a területen a háborút megelőzően nagy tevékenységet fejtett ki, amely nemcsak a kereskedelmi kapcsolatok megszüntetésére irányult, hanem repülőteret is épített. A japán konzulátus személyzetének száma szokatlanul nagy. Hollandindiai részről azt hangoztatják, hogy a megszállás nem érinti Portugália felségjogait és csak addig tart, amíg „a szükség kívánja”.

A latinamerikai

államok — írja a Popolo di Roma a Stefani iroda jelentése szerint — azon nézetének ad kifejezést, hogy a délamerikai államok a rájuk nehezedő washingtoni nyomás ellenére mindeztideig nem tettek olyan lépéseket, amely befolyásolná viszonyukat a háromhatalmi egyezmény államaihoz. Kifejezték ugyan együttérzésüket Washingtonnal, ez azonban csak átélé plátói megnyilatkozás. Az Egyesült Államok kormánya

azt reméli, hogy a pánamerikai konferencián sikerül engedményeket ki csikarnia ezekből az államokból. Washington főleg a délamerikai államok hajóhadának és támaszpontjainak megszerzésére törekszik. Az olasz lap felveti a kérdést, vajjon az USA-t a Csendes óceánon ért megáláztatás milyen mértékben befolyásolja az Egyesült Államok tekintélyét és hatalmi súlyát Délamerika előtt?

NÉMET HADIJELENTÉS

Berlin, december 19.

A vezéri főhadiszállás pénteki hadijelentése közli, hogy az ellenséges támadások elhárítása során kemény harcok folytak a keleti arcvonal több szakaszán és az ellenség áttörési kísérletei súlyos veszteségekkel összeomlottak.

A német légi erők nagy eredménnyel folytatták támadásaikat szovjet csapatösszvonások, tüzérségi állások, páncélos alakulatok és utánpótlási vonalak ellen.

Az angol vizeken egy közép nagyságú ellenséges kereskedelmi hajót elsüllyesztettek.

Alexandria előtt német tengeralattjáró torpedótalálattal elsüllyesztett egy Leander típusú angol cirkálót.

Erős angol légiközelékek támadást kíséreltek meg a megszállt nyugati partok ellen. A támadási kísérlet az ellenség súlyos veszteségei mellett összeomlott. A német erők lelőttek 12 angol gépet, közöttük öt négymotoros bombázót. Egy német gép nem tért vissza. (MTI)

MEGTÖRT A HONGKONGI VÉDELEM

Tokió, december 19.

A császári főhadiszállás jelentése szerint a japán csapatok, amelyek december 18-án 22 órakor partraszálltak Hongkongban, szombaton délelőtt birtokba vették a Jardines Hill 470 méteres kilátópontot, amely Hongkong közepén van, és hadműveleteik során megtörték az ellenség ellenállását. A brit koronagyarmatnak a fele már japán kézen van és a harcok már csak a keleti részen folynak. (MTI)

TORPEDÓTALÁLAT ÉRT OT ANGOL CIRKÁLÓT

Róma, december 19.

Az olasz főhadiszállás pénteki hadijelentése közli, hogy a Dzszebeldék keleti részén Derna körül kemény küzdelmek folynak. Az angolok Egyiptomból újabb páncélos erőket szállítottak az arcvonalra és dobtak harcba, erőteljes támadásaik azonban megtörték a tengelycsapatok szilárd védelmén.

Bardia és Szolom vidékén tüzérségi harc folyik. A brit támadásokat visszaverték.

A légi erők egyszerű eredménnyel bombázták menetelő brit oszlopokat és katonai célpontokat. Az olasz légi erők 13, a német repülőgépek 7, a légvédelmi ütegek pedig 2 angol repülőgépet lőttek le. Három olasz gép nem tért vissza.

Az olasz légitörpédóvető repülőgépek a Marmarica előtti tengerreszen három, Málta közelében pedig egy angol cirkálót találtak el. A német harci erők is megtörpédóztak egy angol cirkálót. Két olasz torpedóvetőgép nem tért vissza. (MTI)

A magyar asszony

mindig a férfi oldalán küzdött. A történelem során mindig ott láttuk ha baj volt, ha a haza hívott, ha erkölcsi erőre volt szükségünk, az asszonyt, a z örök magyarnőt.

A magyar asszony fanatikus hittel és tiszta lélekkel dolgozik a szebb holnapért. Példát mutat erre az Egyesült Női Tábor, amely most alakult meg Zomborban. A Női Táborban tömörült magyar asszonyok eddig már ezer gyermekotthonot állítottak fel. Nemzetmentő munkájukat erős hittel, kitartással és büszkén végzik.

Minden asszony annyit tesz a hazájáért, amennyit saját fajtájáért! Ez lehetne a jelszó, amelyet követni kell mindenkinek. A magyar nő nemzetmentő munkáját már a pályababánál kezdi. A pólyaakció után a lassan erősödő és fejlődő magyar gyermek nevelését a mesedélutánokon kereszttül folytatja. Ezt követik az ifjúsági előadások, majd a különböző tanfolyamok. A magyar nő, a magyar anya a serdülő, az erősödő magyar gyermek mellett van mindig, s munkája így nemzeti célt szolgál.

Zomborban most alakult meg Női Tábor. Azok a magyar asszonyok, akik eddig a kisebbségi sors mostoha ége alatt dolgoztak a magyar hazáért, a szebb magyar jövőért, most táborba egyesülve, egymás kezét fogva dolgoznak tovább. Folytatják azt az áldásos munkát, amelyért az egész magyar nemzet hálája megilleti őket.

ARENA MOZI

CSÜTÖRTÖK—VASÁRNAP

Hunvadi Sándor drámái filmen

Feketeszáru cseresznye

Főszereplők:

NILS ASTHER, KAY FRANCIS
WALTER HUTSON

Pótműsor: Magyar és olasz hirdó.

Penang elesett

A maláji szigetek kormányzója kijelentette, hogy az angolok képtelenek megvédeni Penangot a japán támadástól. Ha Penang japán kézre kerül, egész Maléziát a legkomolyabb veszély fenyegeti. (MTI)

Hongkongban partraszálltak a japán csapatok

Tókió, december 19.

A császári főhadiszállás jelenti, hogy a japán egységek a rendkívül heves ellenállás ellenére partraszálltak Hongkongban.

Ezt megelőzően ismételt felszólították Hongkong védőit a megadásra, a kormányzó azonban elutasította az ajánlatot. (MTI)

A Német Távirati Iroda amsterdami jelentése szerint a Manchester Guardian című angol lap azt írja, hogy a japánok valóságos szakértői a partraszállási hadműveleteknek. Amikor a kínai háború megindulása idején 10 nap alatt 75.000 embert tettek partra Sanghájnál, katonai szakértők lehetetlennek tartották ezt az eredményt. Most a japánok partraszállási művészetüket az angolszász hatalmak ellen fordítják. Taktikájuk abban áll, hogy egy időben sok különböző ponton kísérik meg a partraszállást és ezzel szétforgácsolják a védelmet.

A lap foglalkozik a Fülöp szigetek helyzetével és azon véleményének ad kifejezést, hogy Amerika nem tud gondoskodni a Fülöp szigetek utánpótlásáról. Már a béke idején megállapították, hogy a filippinok ellátásának biztosításához legalább 3 millió tonna hajótérre van szükség, ami egynegyed részét teszi ki Amerikának kereskedelmi flottájának. (MTI)

A Domei iroda jelentése szerint a Hongkongban partraszállt japán tengerészeti és szárazföldi csapatokat heves tüzési tűz támogatta

A burmai japán előnyomulás Kinát és Indiát egyaránt veszélyezteti

Róma, december 19.

Az olasz sajtó jelentései szerint a Rangoon és Burma ellen támadó japán csapatoknak az a célja, hogy elvágják Csang-Kai-Sek utánpótlási vonalát. Ez az előnyomulás egyúttal súlyos fenyegetés India számára is.

Leszögezik a lapok, hogy Amerika veszteségei annyira súlyosak, hogy a japán flotta zavartalanul működik a Csendes óceánon.

Az olasz sajtó nagy terjedelmet szentel a Timor portugál gyarmat ellen intézett ausztrá-

Erőteltjes német-olasz légitvekenység Északafrikában

Róma, december 19.

A német és olasz légerők nagyarányú tevékenységet fejtenek ki a Marmarica sivatagban. Abin Szajdamnál hatásosan bombázták a brit sivatagi vasút végét. Sikeres bombatámadásokat vezettek angol páncélos alakulatok és járműszlopok valamint tüzési és légvédelmi

Amerika elvesztette páncélos hadihajóinak felét

Róma, december 19.

A Popolo di Roma jelentése szerint Amerika csendesóceáni veszteségei sokkal súlyosabbak, mint kezdetben hitték. Megállapítást nyert, hogy az Egyesült Államok olyan súlyos veszteségeket szenvedtek, hogy elvesztették tengeri

LONDON ÉS A THAIFÖLDI HELYZET

Amsterdam, december 19.

Az angol külügyi államtitkár szerint Londonban még nincsenek pontos értesülések a Thaiföld és Japán közötti egyezményről, amelynek értelmében a japán csapatok megszállták a távolkeleti országot. Amennyiben kiderül, hogy katonai együttműködésről van szó, Anglia ellenségnek minősíti Thaiföldöt. London más kormányzókkal folytatott megbeszélése alapján olyan gazdasági intézkedéseket hozott, mint amilyeneket az ellenség által megszállott országokra alkalmaznak. (MTI)

HADBÍRÓSÁG ELÉ ÁLLITJÁK A LEVÁLTOTT CSENDESÓCEÁNI AMERIKAI PARANCSONOKOKAT

Washington, december 19.

Stimson hadügyminiszter kijelentette, hogy a csendesóceáni parancsnokságban eszközölt változásokat már keresztülvitték. Valószínű, hogy a leváltott parancsnokokat, akik súlyos védelmi mulasztásokat követtek el a vizsgálat eredménye alapján hadbírószám elé állítják.

Kaulunból. A japánok annak ellenére, hogy a hongkongi erődökből tüzeltek rájuk, négy ponton szálltak partra a brit koronagyarmaton és pedig az északkeleti rész három pontján és a nyugati részen. A japán hadműveletek gyorsan haladnak előre az egész brit koronagyarmaton.

Hongkong főkormányzója, miután a legfontosabb erőd elesett, tekintettel a súlyos helyzetre, repülőgépen ismeretlen helyre elmenekült. A főkormányzó menekülése elkeseredést és felháborodást váltott ki úgy az indiai csapatok, mint a kínai polgárság körében.

Az egyik Nankingban megjelenő kínai lap azt írja, hogy Hongkong volt száz éve azoknak a cselszövényeknek a központja, amelyeket az angolszász hatalmak Kína leigázására szöttek. A kínai—japán háború kitörése óta menedéket nyújtott Hongkong mindazoknak az elemeknek, amelyek a Japán ellenes háború folytatását akarták, így elsősorban a kommunistáknak és a felelőtlen államférfiaknak. Most az elnyomtatás évszázada után elérkezett a számonkérés órája Hongkongban. (MTI)

liai—holland támadásnak és megbélyegzi a portugál sziget megszállását. (MTI)

LISSZABONBAN MEG KELLETT ERŐSÍTENI AZ ANGOL ÉS HOLLAND KÖVETÉSÉG ŐRIZETÉT

Lisszabon, december 19.

Az angol és holland követség és konzulátus előtt megerősítették a rendőri készültséget. (MTI)

ütegállások ellen. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett a bombázások folytán.

A brit tengeri erők egyik alakulatát a Bengházi előtti tengerészen torpedóvetők és zuhanóbombázók támadták és számos angol hajót megrongáltak. (MTI)

főlényüket. Legjobbán bizonyítja ezt a tény, hogy Amerikának 17 páncélos hadihajója volt 10 japán páncélossal szemben. Kilenc amerikai páncélos hajó elsüllyesztése után az a helyzet, hogy a japán hadiflotta van főlényben.

A Messagero hosszabb cikkben foglalkozik

NEMZETI MOZI

SZERDA—VASÁRNAP

Lützow sasok

A német repülés bőségtelmenve.

Főszereplők:

KRISTIAN KAYSER, HEINZ WELZEL

Gondoskodniék legyéről.

Legújabb magyar és német hirdók.

a csendesóceáni helyzettel: Leszögezi, hogy egyre világosabban rajzolódik ki a japán tervek körvonalai a távolkeleti térségben, ahol az angolszász hatalmak megtörhetetlennek tartották hatalmukat. Japán a Monroe elv alapján áll: Ázsia az ázsiaiaké. A japán akció millió és millió leigázott ázsiai felszabadítására irányul.

A lap szerint a csendesóceáni szigetek elfoglalásával Japán megtörte azt az amerikai Maginot-vonalat, amely bekerítésére irányult. Kétséges, hogy Amerika megkísérelje az elfoglalt szigetek visszafoglalását. A hatalmas veszteségek után nem valószínű, hogy az amerikai flotta anynyi bátorságot vesz magának, hogy keresztelje Japán céljait. (MTI)

Filov kihallgatáson Borisz császárnál

Szófia, december 19.

Az OFI francia híroroda közli, hogy Borisz király kihallgatáson fogadta Filov miniszterelnököt. A tárgyalás hosszabb ideig tartott. (MTI)

A Duce beszéde

Róma, december 19.

(Stefan) Olaszország csütörtökön emlékezett meg „a nemzeti hit” napjának hatodik évfordulójáról. Hat éve, hogy minden olasz nő felajánlotta a haza oltárán arany jeggyűrűjét. A Duce ebből az alkálomból a Venezia-palotában fogadta a női fasciák központi küldöttségét. A Duce az olasz nők üdvözléte válaszul visszaemlékezett 1935 december 18-ra és azt mondta: „Ez a nap egyesítette Olaszország minden asszonyát, a királynőtől a legegyszerűbb paraszt asszonyig.”

A Duce ezután meleg elismerő szavakkal méltatta a különféle női szervezetek nemzeti és háborús érdemeit majd hangoztatta, hogy a mai háború kemény és hosszú küzdelem, mert nem olyan háború, mint a többiek. Ez a háború — mondotta a Duce — kijelöli az emberiség sorsát és benne közvetlen vagy közvetett uton kétmilliárd ember vesz részt. Ezután arra utalt a Duce, hogy az olasz népre rákényszerített háborús nélkülözéseket az olaszok pompás figyelemmel viselik. Az olasz nép megéri a háborút; az olasz nép érzi, hogy — bár a belső arcvonal nélkülözései is súlyosak — sokkal, de sokkal könnyebbek azoknál a nélkülözéseknél és áldozatoknál, amelyeket az olasz katonák tölnek el és hoznak, akár a kietlen orosz pusztákon, vagy a perzselő afrikai homokon.

A Duce ezután az ellenséggel szemben tanúsítandó lelki magatartásról szökött és hangoztatta, hogy annak határozott, mély és engesztelhetetlen ellenségeskedésnek kell lennie. Nem harcolhatunk — mondotta — ha nem gyűlöljük az ellenséget, amellyel szemben állunk. Néhány erkölcsi alapelv, amelyet békés időben mélyégesen tiszteletben kell tartanunk, feleslegesek, sőt néha egyenesen kártékonyak tűnik fel háború idején. A háború igen kemény léggökött és embereket követel meg. Hangoztatta ezután, hogy csak valóban erős és nagy nép — mint az olasz — tud ellenállni az ilyen huzamos erőfeszítésnek. Ez a nép közvetlenül két háború után mindjárt harcra szállt és 1935—36 óta szinte szakadatlanul harcban áll.

Befejezésül hangoztatta a Duce, hogy felelőtlenül és megrendíthetetlenül bízik az olasz nép ellenállóképességében és sziklaszilárd győzelmi akaratában. (MTI)

A felsőház is ünnepi ülésen tárgyalja a Délvidék visszacsatolásáról szóló törvényjavaslatot

A kormány egészséges összhangot teremt az árak és munkabérek között

Budapestről jelentik: A felsőház pénteki ülésén folytatta a költségvetési vitát. Az ülés keretében Gyórfy Bengyel közlelési miniszter ismertette az ország közlelési helyzetét és leszögezte minisztériumának feladatait. Hangoztatta, hogy mindenekelőtt a szükséglet pontos megállapítása és ennek a szükségletnek a kielégítése a fontos. Az igények kielégítésénél figyelembe veszik a fontossági sorrendet olyan cikkeknek, amelyeknél csak korlátozott mennyiségek állnak rendelkezésre. Hangoztatta azt is, hogy a kormány az árak és munkabérek egészséges összhangolására törekszik. Az ipari és mezőgazdasági termelés és a fogyasztás között nyugalmi helyzetnek kell beállnia. Nagyon fontos kérdés a gazdaságok elszámoltatása. Az országban 800 beszerzőosztály működik. A gazdaságokkal az elszámoltatás során úgy

bánnak mint anya gyermekével és különösen vigyáznak arra, hogy egy jöttányival sem rövidítsék meg a termelés érdekeit.

Az ülés lapzártakor még folyik.

A Budapesti Értesítő jelentése szerint a felsőház holnapi ülésén a Délvidék visszacsatolásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása kapcsán beszédet mond Bárdossy László miniszterelnök.

A felsőház ugyanolyan ünnepélyes külsőségek között tárgyalja a Délvidék visszacsatolásáról szóló törvényjavaslatot, mint az alsóház. A szombati ülés után a felsőház is befejezi ülésezését.

A képviselőház befejezte ülésezését és karácsonyi szabadságra ment, miután elfogadta az izraelita vallásfelekezet jogállásának szabályozásáról szóló törvényjavaslatot.

Angol visszavonulás a maláji félszigeten

Sajgon, december 19.

Angol részről közlik, hogy a malakkai angol csapatok visszavonulnak és már majdnem teljesen kiűrtették Kedah tartományt.

Wavell indiai angol főparancsnok közölte, hogy az angol csapatok visszavonultak Penang bázisáról. (MTI)

MAGYARORSZÁGRÓL, TOROKORSZÁGBÓL ÉS BULGÁRIÁBÓL SZÁLLITOTT ÉLELMISZEREKET KAP KARÁCSONYRA A GÖRÖG LAKOSSÁG

Athén, december 19.

A görög minisztertanácsban beszámoltak az ország élelmiszeri helyzetéről és bejelentették, hogy Karácsonyra nagyobb mennyiségű élelmiszert osztanak ki a nélkülözö lakosság között. Ezeket az élelmiszereket Magyarországról, Görögországból és Bulgáriából szállítják. (MTI)

GOBBELS CIKKE A HÁBORU ÚJ KÉPÉRŐL

Berlin, december 19.

Göbbsel birodalmi miniszter a Das Reich vezércikkében foglalkozik a Japán hadbalépésével megváltozott katonai és po-

Suner a német nagykövettel tárgyal

Madrid, december 19.

Serano Suner spanyol külügyminiszter szombaton fogadta Störer német nagykövetet (MTI)

(ISMÉT LÉGITÁMADÁSOK ÉRTÉK MANILÁT

Tokió, december 19.

A japán légierők hosszabb szünet után szombaton, ismét megkezdték Manila támadását. A város katonai célpontjait súlyos találatok érték (MTI)

SZOVJET HADGYAKORLATOK A MANDZSU HATÁRON

A kvantungi japán hadsereg szóvivője kijelentette, hogy Japán nem tulajdonít nagyobb fontosságot annak a hadgyakorlatnak, amelyet a szovjet hadsereg most tart meg a mandzsu határon. A szóvivő azt hiszi, hogy csak a szokásos téli hadgyakorlatról van szó.

litikai világképpel. Megállapítja, hogy Washingtonban Japán törelmét gyengéséggé tartották s az események Benint nem lepék meg mert mindig jól ítélte meg Japán erejét, népét és vezetését. Az angolszások hamis megítélésükért olyan tandíjat fizettek amelynek nagysága valóban ijesztő. A japán példa ismét bebizonyítja, hogy milyen hatalmas erő rejlik egy nép nemzeti dinamizmusában. Japán, Németország és Olaszország jól tudja, hogy jövőjéért sőt életéért küzd és együttműködésük természeti adottság. A világháborúban a nemzetek még csak ködös sejtésekben harcolnak, a mostani azonban tudatosan folytatják. A tengelyhatalmak kénytelenek életüket megvédeni. Ezt olyan módon fogják megtenni, hogy nem lesznek tekintettel semmiféle érzelmi szempontokra.

A SPOLETÓI HERCEGI PÁR KÉPÉT ELSŐ OLDALON KOZLIK A HOVÁT LAPOK

Zágráb, december 19.

A horvát sajtó meglehetősen sok cikket ír Pavelics államfő olaszországi tartózkodásáról. A lapok első oldalán közlik Horvátország kijelölt királyának, a spoletoi hercegnek és a hercegnének a képét. (MTI)

AMERIKA NEM VESZ RÉSZT A MOSZKVAI HADITANÁCSON

Washington, december 19.

Hull külügyminiszter a sajtókonferencián közölte, hogy Amerika nem képviselteti magát azon a konferencián, amelyet a brit és szovjet hadvezetőség Moszkvában tart meg. (MTI)

A NUDAH FOLYÓN KERESZTUL VONULNAK VISSZA AZ ANGOLOK

Szingapur, december 19.

Az angol hírszolgálat jelenti, hogy maláji félszigeten a Nudah folyón keresztül visszavonulnak a brit csapatok. (MTI)

**Bechstein
Bösendorfer
Förster**
zongoragyárak
vezérképvisellete

MUSICA R.T.
BUDAPEST VII., Erzsébet krt. 43.

A nagyvilágból

A román kormány rendelete értelmében b. kell jelenteni a gabonakészleteket, amelyeket csak az állam vásárolhat fel.

Newyorkban gázárcokot osztottak ki a polgári lakosság között és lázas előkészületeket tesznek esetleges légitámadás kivédésére.

A hongkongi kikötőben aknára futott és elsüllyedt egy 10.000 tonnás svéd gőzös, amely már két év óta uton volt.

Magyarország és Románia érdekeinek képviselőjét Svédország, Németország, Olaszország és Bulgária érdekeinek képviselőjét Svájc, a japán érdekek képviselőjét pedig Spanyolország látja el az Egyesült Államokban.

A hadirokkantak ellátása

Október 31-ével lezárult a városháza katonai ügyosztályán a hadigondozási igénybejelentőlapok benyújtásának határideje.

Természetes ez nem jelenti azt, hogy az elkészített jelentkezőknek nem fogadják el ellátás iránti kérelmét. Sőt ismételt felhívatnak mindazok a hadirokkantak, hadiözvegyek, szülőtlén hadiárvaik, világháboru előtti rokkantak, világháboru utáni, a jugoszláv kir. hadseregben megrokkantak, a háborúval kapcsolatban megrokkantak, a háborús törődöttségüket, háboruban szerzett betegségüket, sebesülésüket igazolni tudják saját érdekükben haladéktalanul jelentkezzenek igénybejelentő lapjuk átvétele és kitöltése végett városháza I. e. 18. sz. szobájában — amennyiben ezt eddig még nem tették meg.

A kérelmeket 1942 március elején lezálló igénymegállapító tárgyalásokat lefolytató és végleges hadigondozási pénzelátást megállapító H. M. Bizottságok elé terjesztik, akik a helyszínen fogják határozataikat, ill. véghatározataikat meghozni. A bizottság csak helyesen, gondosan ki töltött és jól felszerelt kérvényeket tud jogérvényesen elintézni. Ezért minden birtokban lévő eredeti katonai, vagy kórházi okmányt csatolni kell. Rendfokozatot tanuvalomással igazolni nem lehet, csak egykoru háborús, vagy későbbi katonai hatóság által kiállított bármilyen hiteles irattal amelyen a rendfokozat szerepel. Tanuvalomással csak sebesülést lehet igazolni, betegségét nem.

A hadigondozást igénylők minden ügyükben a városi hadigondozó bizottsághoz forduljanak. Kérelmeiket sose terjesszék fel közvetlenül a magasabb központokhoz (Kormányzóság, Honvédelmi Miniszter) mert az ilyen kérelmeket elintézés nélkül visszaadják az illetékes hadigondozó bizottsághoz való benyújtás végett.

Amennyiben a nemhivatásos állományból származók (főként tiszték és azok hozzátartozói) most nyugellátásban részesülnek, saját érdekükben áll, hogy a hadigondozási ellátást kérjék, mert a nyugdíjukat, mint nem illetékes beszüntetik és akkor semmiféle ellátásban nem fognak részesülni mindaddig, míg kérelmükre a hadigondozási ellátást meg nem állapítják ami rendszeres uton való tárgyalásnál huzamos ideig tarthat és erre az időre az ellátásból kiesnek.

A film az iskolában

**Magyarországon tanítottak először filmmel
Minden tárgyhoz, még a hittanhoz is készí-
tettek oktatófilmet**

Amióta pereg a film: az iskolásgyermekek s járnak moziba. Néha nevelői engedéllyel, leggyakrabban azonban minden tilalom ellenére. De ki gondolt arra, akár csak egy évtizeddel ezelőtt is, hogy valamikor majd a mozi megy el az iskolába? Hét évvel ezelőtt ez is megtörtént: egy budapesti iskola tanterme elsötétült, berregni kezdett a hűvös gép és az ezüstözött vászon meglevenült a ámuló gyermekszemek előtt. A tanulók szórakoztak, agyukban kiengedett a szorongásos órák feszültsége és anélkül, hogy észrevették volna — tanultak.

Hét évvel ezelőtt kezdte meg működését a közoktatásiügyi minisztérium oktatófilm-ügyszálya, Geszti Lajos igazgató vezetésével. Azóta tclyton bővül az oktatófilmek tárgyköre, mind több és több iskola kapcsolódik be a munkába, évről-évre sokezer méterrel emelkedik a lepergett méterek száma. A visszaérkező filmekhez csatolt megjegyzések tanúsága szerint fokozódik a tanárok és a tanulók érdeklődése is. Tíz évvel ezelőtt furcsa és merész gondolat lett volna a „mozizó iskola”, ma ott tartunk, hogy nehéz elképzelni bizonyos tárgyak tanítását — film nélkül.

KÖNYVTÁR — „FILMTÁR”

Látogatásunk során megtudjuk Geszti igazgatótól, hogy Magyarország nemcsak első volt a filmes oktatás terén, hanem mai napig is csak Németországnak van a mienkhez hasonlóan megszervezett és ilyen gazdagon felszerelt oktatófilm-intézménye. Kiseb nemzetek, mint a svéd, bolgár, észt: a magyar rendszert tanulmányozták és hazájuk közoktatásában sokat megvalósítottak Magyarországon szerzett tapasztalataikból.

Játékosztályunk

közismerten a legnagyobb és legolcsóbb!
Kohut Péter, Zombor

A kultuszminisztérium oktatófilm-kirendeltségének szépházában mindenekelőtt a „film-tár” néztük meg. Nemcsak a szó készült a könyvtár mintájára, hanem a helviség berendezése is egészen olyan, mint egy nagy kölcsönkönyvtár. Magas polcokon élükre állítva sorakoznak az egvforma barna borítékba „kötött” filmtékercsek. A lapos dobozok fedőlapján, mint a kölcsönkönyvtári műveken, olvasható sorszáma és címük. Kezünkbe veszünk néhány „könyvet”. „Oázis a Szaharában”, „A víz körforgása”, „Hogyan készül az újság?” Az érdekes címek szinte arra készítetnek, hogy „belelapozunk” a könyvbe. Ha megteesszük — kinyitjük a dobozt — egy szerény, keskeny orsó lapul meg benne. Mi, akik a könyvek tiszteletében nőltünk fel, kételkedve kérdezzük: Több vagy kevesebb a könyvnel ez a celluloid-szalag? Nézzük csak: le lehet írni például egy oázist? Hogyan! A lel-tári felsorakoztatásból a költői megjelenítésig ezer árnyalat áll rendelkezésünkre. A költői ábrázolás persze több, mint bármilyen kép, sőt több a valóságnál is. De ha meg akarom magyarázni valakinek, mi az oázis? Ebben az esetben a film föltétlenül használhatóbb, mert szemléletesebb, mint bármilyen leírás. Talán ezzel rá is tapintottunk az oktatófilm fontosságára.

Mielőtt elhagyjuk ezt a különös helyiséget, egy kép villan elénk a messze jövőből. Valamikor talán sok százezer- és milliókötetes „film-tárak” fognak állni a mai könyvtárak mellett.

NAPONTA HATSZÁZ ORSÓ FILM

Megtudjuk, hogy a jelenleg készen álló 301 különféle tárgyú oktatófilmről mintegy 8000 másolat van forgalomban. Minden tantárgyhoz készül oktatófilm, még a hittanhoz is.

— Ezeknek például mi a tárgykör? — kérdezzük az intézet igazgatójától.

— Képek a vidéki magyarság vallásos életéből. Az Eucharisztikus Kongresszus felemelő jelenetei. Vagy: pappá-szentelés, kereszteselés, amit a legtöbb városi ovmeknek nincs alkalmuk látni. Ezek a hittanoktatáshoz készült filmek egészen egyedül állanak a közoktatás történetében: a külföldön sehol sincsenek hasonló oktatófilmek.

— Hogyan történik a filmek szétküldése? — Jelenleg hatszáz iskolát látunk el filmmel. Ezek igénylőlapokat küldenek be és mi még aznap postára adjuk a kért filmeket. Tekintve, hogy egyszerre 5—6 filmet küldünk egy iskolának: ez naponta 600 tekercset jelent, 100—120 csomagban. Ez csak a vidéki forgalom, a főváros 50 állami iskolájába autón küldjük szét a filmeket. Mindehhez természetesen nagy üzemi van szükség. Példaként megemlítem, hogy saját helyi postahivatalunk van.

Megfigyeljük néhány csomag postázását. Minden küldeményhez jelentés-lapot csatolnak. Ezt a szaktanár visszaküldi, beszámolva a film állapotáról, pergetésének számáról és esetleg megjegyzéseket fűz a filmhez. Ahány ilyen je-

lentést kézbe veszünk: mindegyiken a szaktanár meglepedését olvashatjuk. Leggyakrabban visszatérő jelző a „nélkülözhetetlen”.

A filmeket visszaérkezésük után gondosan megvizsgálják: nincs-e rajtuk szakadás, nem rongálódtak-e meg tulságosan használat közben. Csak kifogástalan filmeket adnak ki újból az iskoláknak.

Az intézetben állandó termelő munka folyik. Ez igen nagy szám, ha meggondoljuk, hogy a felvételekhez különleges képzettségű szakemberek kellenek és tudományos irányításra is szükség van.

Nikotin okozta megbetegedések A dohányosoknak sem árt mértéket tartani

A bécsi orvosi hét alkalmával dr. Högler bécsi professzor a következő cím alatt tartott előadást: „Milven betegségek vezethetők vissza a nikotin káros hatására?”

A nikotin, amelyet a dohány tartalmaz, mint ismeretes, tiszta állapotban színtelen, majdnem teljesen szagtalan olaj, amely különösen illanékonyasága miatt veszélyes. A száj és a gyomor nyálkahártyái gyorsan és könnyen felszívják, úgy hogy ezen a módon belélegzés nélkül is általános mérgezést idézhet elő. Nikotin a legerősebb mérgek egyike. Mint idegméreg elsősorban a vegetatív idegrendszerre hat, amely az életfontosságú folyamatokra ügyel fel. Azonban a központi idegrendszert is rombolja. Az akut nikotinmérgezés okozta halál a légzési központ bénulásának következménye. Az ismert izzadási kitérősek, amelyek nem egy dohányost, nyugtalanítanak, a spinális veriték-központok izgatására vezethetők vissza.

Az ideges nikotinzavarok között talán az álmatlanság a legfontosabb. Nikotin neuralgiát, esetleg neuritist is okozhat. Az összes nikotinokozta károk között első helyre kell tennünk a szív- és érrendszer megbetegedéseit. A véredények érzékenységét legjobban kifejezésre juttatja az a tény, hogy egészséges embernél egy egész cigarettá füstjének belélegzése már körülbelül egy óráig tartó edénygörcsöt idézhet elő. Mértékeltelen dohányzásnál legtöbbször pulzuszgyorsulás, további visszaélés esetén pedig különféle formájú szívdobogás lép fel. Nyugtalan „dohányos szívvel” gyakran kellemetlen félelem és az szív környékén nyomásérzés lép fel, amelyet a vállba, karba és ujjakba kisugárzó fájdalom kísér, éjszakánként szívdobogás tapasztalható. Ezek a panaszok a szívkoszorúedények különleges érzékenységére vezethetők vissza.

A nikotin a dohány egyetlen alkotórésze, amely vérnyomásemelkedést idéz elő. Szenevélyes erős dohányzás az arteriosclerosis fejlődését elősegíti, illetőleg gyorsítja. Azonban a légzési apparátusban is kárt tehet.

A nikotinnak a bélrendszerre gyakorolt káros hatása nagyon gyakori és mindenütt előfordulhat. Különösen praktikus jelentőségű a nikotinnak és a füstnek a gyomor tevékenységénél tapasztalható kihatása. A statisztika szerint a gyomorrákban megbetegedett férfiak 96, a nőknek pedig 93 százaléka erős dohányos volt.

Mértékletes vagy alkalmi dohányosoknál a nikotin a béltevékenységet előmozdítja. A reggeli szivar vagy cigarettá székletre gyakorolt kedvező hatása ismeretes. A nőknél akik a nikotin iránt sokkal érzékenyebbek, mint a férfiak, a nikotinnal való visszaélés menstruációs zavarokat, sőt, mint a tények bizonyítják, esetleg terméketlenséget is idézhet elő. Erős dohányosoknál a nemzőképesség és poteneia zavarát is megfigyelték. A nikotin okozta károk helye és mértéke nem minden esetben a felszívódott nikotin mennyiségétől függ, hanem a személyenként változó és különböző nikotinérzékenységgel áll összefüggésben.

Meg kell hagynunk, hogy a nikotin mint

Bucsuzól megkérdezzük, milven lehetőségek állanak a filmes oktatás előtt.

— Az állandó gyarapodáson kívül — halljuk a felvilágosítást — talán ki fogjuk terjeszteni működésünket a közép- és középfokú iskolákban tula is. Mindenekelőtt kívánatos volna, ha az elemi iskola és a népművelés is bekapcsolódna az oktató-filmek használatába.

„GYONYORÚSÉG TANITANI!”

Megkérdeztünk egy budapesti tanárt, mik a tapasztalatai a filmes oktatás terén.

— A lehető legjobb! A gyerekeket felfrissíti a változatosság, amit a vetítés jelent számukra. Szívesen és figyelmesen nézik a filmeket. Bámulatosan sok dolgot vesznek észre egy-egy filmen; írásbeli és szóbeli beszámolójuk tanuskodik erről. Mondanom sem kell, hogy „megfigyelés” és „észrevevés” itt egyet jelent a tanulással, az ismeretek gyarapításával. Film segítségével gyönyörűség tanítani!

A jelek szerint: tanulni is!

Gyenes István.

idegméreg kisebb adagban frissítőleg hat és ezáltal a fáradtság jeleit ideiglenesen kiküszöböli, úgy hogy a teljesítőképességet emelheti. Dohánybalépésének idejét a belügvminiszter hányfüst mint levegőfrissítő eszköz alkalmazása teljesen elhibázott és helytelen.

Az összes magyar táncok,

legújabb modern és szinpadai táncokból különórák, magánosok, vagy csoportok részére. Erdeklődni: Landau Géza táncitanónál, Rókus u. 33 sz.

Cápuhas Franciaországban

Vichy, december 18.

(MTI) Franciaország lakossága nyugodtan fogadta és fegyelmetten viseli el a téli hónapokban életbeléptetett újabb élelmezési korlátozásokat. A közlelmezési hatóságok remélik, hogy az afrikai gyarmatok termékeinek fokozottabb behozatala révén már a jövő év első hónapjaiban sikerül a korlátozásokon enyhíteni. Az anyaország főleg vágómarhát, fagyasztott húst és halat vár a gyarmatokról. A jelentés különösen hangsúlyozza, hogy a Niger folyam torkolatvidékén valóságos hemzsegő cápák az anyaország ellátása szempontjából rendkívül értékes nyersanyagokat szől gáltathatnak.

Végül a kormány a napokban 50 millió frank hitelt irányozott elő a nigermentí rizs- és gyapottermelés kifejlesztésére. Az új öntözőművek segítségével a Niger-bizottság mintegy 20.000 holddal fogja ezévből megnövelni a folyam partján elterülő megművelt területet.

A kiskunmajsai daloskör karácsonya

Az ez évi karácsony két napját a kiskunmajsai daloskör nagy fényvel és pompával üli meg. Király László, a zombori Iparos Dalárda és a zombori Cecília énekar volt karnagya, most kiskunmajsai római katolikus kántor, gyönyörű programot állított össze »Énekesek karácsonya» címmel. Karácsony első napján a délelőtt fél 12-kor kezdődő csendes szentmise alatt a Kiskunmajsai Rom. Kat. Fiui- és Leányiskola énekkara karácsonyi énekeket énekel. Este 8 órai kezdettel az Iparos Otthonban »Aranyat — Tömjént — Mirrhát» címmel rendezi meg karácsonyi ünnepét. A műsoron többszólamu karácsonyi énekeket és betlehemi játékot mutatnak be. Karácsony másnapján este, ugyancsak az Iparos Otthonban, megismétlik az előző napi műsort, a műsor után pedig tánc lesz. Mindkét est tiszta bevételét a Magyar Vöröskeresztnek adományozzák.

Megalakult Zomborban az Egyesült Női Tábor Felállítják a Mindenki karácsonyfáját

Most tartotta alakuló közgyűlését a zombori Magyar Olvasókörben az Egyesült Női Tábor. A Híszkegy elmondása után dr. Deákné üdvözölte a megjelenteket. A központi kiküldött, vitéz Dobó Sándorné is mertette az egyesület céljait, s tolmácsolta az országos elnököt, Keresztes Fischer Ferencné üdvözlését és azon óhaját, hogy az elnöki tisztséget vállalja dr. Deák Béláné.

Kührner Béláné indítványára elhatározták, hogy az idén felállítják Zomborban a Mindenki karácsonyfáját. Ezután üdvözlő táviratot küldtek az országos elnöknek, majd elénekelték a Himnuszt.

Az Egyesült Női Tábor vezetősége a következő:

Elnök: özv. dr. Deák Béláné, ügyvezető elnök: dr. Kührner Béláné, társelnökök: özv. dr. Huber Józsefné, dr. Hettesheimer Imréné, özv. Kalcsán Jánosné, Magassy Antalné, dr. Cserta Péterné, vitéz dr. Bajszai Ernőné, vitéz Grassy Józsefné, Falcione Sándorné, alelnökök: özv. Schieber Ferencné, Péterfia Fülöpné, Kiss Pálné, dr. Holzschuch Jakabné, dr. Ábrámovits Jánosné, főtítkár: dr. Lieli Pál, títkárok: Liebhard Éva, Zubek Jolán, ellenőrök: Husvéth Gizella, özv. Bittermann Sándorné, pénztárosok: Csávossy Sándorné, dr. Kuczi Jánosné, ügyész: dr. Deák Imre, választmányi tagok: Harmuth Józsefné, Sztrilich Sándorné, Fratricsevits Leonka, Pótz Jánosné, Jankovits Gézáné, Sauerborn Károlyné, Czibur Gézáné, Benyács Kornélné, Mérő Lászlóné, Bosnyák Istvánné, Szuppek Gyuláné, özv.

Jozits Simonné, dr. Henneberg Gézáné, Zwirschitz Károlyné, dr. Rill Antalné, Piller Istvánné, dr. Veszelyovszki Dezsóné, dr. Veszelyovszki Józsefné, Proll Paula, dr. Müller Jánosné, Csuhás Jánosné, Zomborcsevits Iluci, Siskovits Maóné, Csávossi Gyuláné, Kmetz Anna, Herczog Jánosné, Liebhardt Istvánné, Rumbach Dezsóné, dr. Würtz Mihályné, Hidvégi Irma, Kuthy Etelka, Walient Sándorné, dr. Sárdy Jánosné, Arnóti Sándorné, Czirfusz Károlyné, Bernhard Jánosné, dr. Lieli Pálné, Környei Erzsébet, Késmárky Józsefné, dr. Csosz Jelenőné, dr. Tóth Józsefné, dr. Mayer Jenőné, Deák Ilona, Stebler Ernőné, Kanyó Margit, dr. Deák Imréné, dr. Firányi Pálné, dr. Vörös Imréné, dr. Scheib Károlyné, dr. Brommer Odónné, Anisits Ernőné, Nuszpl Ernőné, Ehrlich Józsefné, Schlitter Janka, Mayer Malvin, dr. Kiss Aranka Firány Istvánné, Karcher Istvánné, Hippich Etl, Spreitzer Irén, Schüll Kató, Engerth Mátyásné, dr. Hoffman Jánosné, vitéz Hódsági Béláné, Spanyol Józsefné, Schmid Józsefné, Radich Tivadarné, Thum Vincéné, Holpert Gyuláné, ifj. dr. Falcione Nándorné, ifj. Spanyol Józsefné, Pávics Jenőné, Hauke Józsefné, Sulyok Józsefné Láng Béláné, Csuvardics Lajosné, özv. Loogó Ferencné, Desinits Péterné, Dr. Gyarmathy Ottóné, Gumbi Erzsébet.

Kristálytárgyak

a legnagyobb választékban.

Kohut Péter, Zombor

A szeretet legyében készül a Délvidék karácsonyi száma

A Délvidék karácsonyi száma az idén először kerül az olvasó elé. A karácsonyi szám terjedelme a vasárnapi szám duplája lesz, ára ennek megfelelően 32 fillér.

Nagy gonddal készítik a karácsonyi számot szerkesztőségünkben. A dupla karácsonyi szám a szeretet jegyében készül. A melléklet bevezető cikkét

páter Gellért és páter Benjámint írták: **Karácsonyi béke** címen.

A délvidéki írók legjobbjai sorakoznak fel

a karácsonyi számban. Szirmai Károly, a Kalangya volt szerkesztője: Végállomás címen írt érdekes elbeszélést.

Herceg János a Kalangya szerkesztője a délvidéki zellemségről ír. Cziráky Imre karácsonyi novellát közöl. Berényi János szép karácsonyi verset írt.

Ezeket kívül számtalan érdekes írás, színes riport, vers és novella teszi érdekessé és változatossá a karácsonyi számot.

A rádió üzeneteket közvetít a fronton küzdő katonák és családjuk között

A Magyar Vöröskereszt a honvédezőerkar főnöke megbízásából a Szovjetföldön kötelességüket teljesítő honvédek és családjuk között állandó kapcsolatot kíván létesíteni és ezért a magyar rádió közreműködésével megszervezte a »Vöröskereszt honvédbajtársi rádiószolgálatot«. A Magyar Vöröskereszt felhívja a harctéren küzdő honvédeink hozzátartozóinak figyelmét, hogy december 24-től kezdődően naponta 0.15 órakor Budapest I. hullámhosszán közvetíteni fogja a családtagok üzenetét. A Szovjetföldön küzdő katonák üzenetét mindennap 13.30 órakor közvetíti.

A családtagok üzeneteinek közvetítése karácsony estéjére való tekintettel december 24-én kivételesen nem 0.15 órakor hanem 21.30 órakor fog elhangzani. A családtagok, illetve hozzátartozók részéről december 24-től kezdve indokolt és sürgős esetekben kizárólag családi vonatkozású, vagy magántermészetű és legfeljebb 15 szavas üzeneteket lehet küldeni.

Az üzeneteket rózsaszínű tábori leve-

lezőlapon díjmentesen a Vöröskereszt Honvédbajtársi Rádiószolgálat, Központi Tábori Posta címre kell beküldeni. A tábori levelezőlapon üzeneteket beküldés előtt kéresekben az előjárósággal, városokban a polgármesterrel és Budapesten az illetékes kerületi előjáróságon igazoltatni kell. Hatóságilag nem igazolt üzeneteket a Vöröskereszt nem közvetít. Az üzeneteknek tartalmaznia kell a címzett nevét, rendfokozatát és a tábori posta számát, ugyancsak az üzenet feladójának nevét és pontos címét.

**A legszebb karácsonyi
ajándék
egy rádió, vagy írógép!
OLYMPIA-rádió**

szaküzlet. — Inhoff Ferenc,
Zombor, Kossuth Lajos uccsa 7.

Nincs otthonuk a zombori cserkészeknek

Hosszu idő óta nem láttunk Zomborban egyenruhás cserkészt. Ezért olyan jólesett vasárnap a helyi Baross-szövetség diszelnök-avató ünnepélyén megpillantani a megyeháza kapujában a szimpatikus cserkészfutkat, ahogy szerényen, csendben sorakoztak egymáson. De még inkább jólesett volna, ha tizszeres számban jönnek össze, számszerűleg is igazolva a rokonszenvet a mozgáom iránt. Sajnos azonban, ennek egyelőre súlyos akadályja van:

a megfelelő otthon hiánya.

Tudomásunk szerint eddig csak a gimnázium cserkészeinek sikerült a kérdést megoldani, a diákság érdekeit mindig megértéssel felkaroló Magassy igazgató ur és a cserkészet nagy barátja, dr. Lakos tanár ur jóvoltából. Uyen körülmények közt bizakodással nézünk a gimnáziumi csapat fejlődése elé, — csak hogy ez egymagában még nem elég. Mindenképen lehetővé kellene tenni a többi cserkész számára is a saját otthon látogatását, ahol aztán télen át is gyakorolhatnak, tanulhatnak, azaz kivehetik részüket abból a munkából, melynek célja a hazza, a nemzet és a felebaráti szeretet fejlesztése terén ismert, s melyre önként vállalkoztak. Megfelelő otthon hiányában ez a munka, különösen télen, el sem képzelhető, s csak erre vezethető vissza, hogy az utóbbi időben oly keveset hallottunk a zombori cserkészekről. Pedig eleinte volt, félmegoldásnak nevezhető ideiglenes kis otthonuk a Gömbös Gyula utcában, de — mármár, sajnos, félmegoldással sem dicsekedhetnek, mert még ideiglenes otthonuk sincs. Hazának, nemzetnek, társadalomnak egyaránt értékes munkásságunk méltányolatlanul elhallódik, mert a fölük megszokott szerény ségből nem követelőznek, még csak nem is kérnek, könyörögnek. Éppen e szerénységre való tekintettel kellene az illetékeseknek felfigyelni a fájó körülményre, hogy Zomborban, a megye székhelyének cserkészei fedél nélkül az utcán lézengenek. Nem pusztán lokkálpatriotizmus diktálja a sorokat, inkább egy régi, öreg cserkész rajongása az eszme iránt, mely rajongás képletesen ott szeretne lebegni, mint egy élő kérény minden illetékes előtt, érvelően, vitatkozóan, meggyőzően: nagyon, igen nagyon kell a cserkészeknek az otthon!

Zs. M.

LEVELESLÁDA (AZ OLVASÓ ROVATA)

Pénzügyőrök mentették ki a tüzből az angoranyulákat

Igentisztelt Szerkesztő Ur,
nagyon kérem, tegye lehetővé, hogy b. lapja nagy nyilvánosságán keresztül mondjak köszönetet mindazoknak, akik önfeláldozó munkával hozzájárultak ahhoz, hogy égő házamból megmentsük ami menthető.

Eddig meg nem állapított okokból kigyulladt nagy nádás házam. A ház padlásán jelentős mennyiségű gabonán kívül angoranyulatenyészetem is volt. A tűz olyan gyorsan terjedt, hogy a nádtető alatt lévő dolgokból csak a legteljesebb önfeláldozás árán lehetett kimenteni valamit. Az érdemes béregi tűzoltóság a falu népe segítségével megfeszített munkával gyorsan lokalizálta a veszélyes tüzet, két derék zombori pénzügyőr Tólas Gyula fővigyázó és E. Nagy Károly vigyázó pedig tekintet nélkül a fenyegető veszélyekre felmentek a padlásra és az értékes angoranyulákat mind megmentették. Önfeláldozó segítségükért, valamint az érdemes tűzoltók és a segítségemre siető béregiek munkájáért ezuton mondok köszönetet.

Szívésségét köszönve, vagyok Szerkesztő urnak

tisztelő hiva
Kamerer Konrád földmű. es. Béreg.

Magyar hősök

1914. december 20.

Jeki József a volt kaposvári 44. közös gya-
logezred 8. századának őrzetője, nagy aka-
raterővel, elszántsággal és önfeláldozással har-
colt a világháború kitörése óta. Miután mind-
járt a háború kezdetén két alkalommal is su-
lyosan megsebesült 1914. december 20-án Pio-
trkow közelében raját önelhatározásából eltol-
ta és oly kedvező helyzetbe hozta, hogy az el-
lenség szárnyát oldalozóan és eredményesen tá-
madhatta. Ez alkalommal harmadszor sebesült
meg. Sebesülése ellenére azonban a harc befe-
jeztéig a tűzvonalban maradt és tovább harcolt.
Az arany vitézségi érmet vívta ki magának.

—:0:—

Ugyeletes városi orvos: Dr. Lackner Lajos,
Trefort utca 4.

Ott ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre,
Flórián utca 8.

Ugyeletes gyógyszerész: Angyal, Jókai tér.

A Baross Női Tábor december havi gyüle-
sét, e hét szombatján (december 20-án) délután
5 órakor tartja a Magyar Olvasókör termében.
Kérjük a tagok pontos megjelenését.

Ingyen tüzelőanyagot látják el az új-
vidéki fakereskedők a szegényeket. Fern-
bach Péter, Újvidék főispánja akciót indí-
tott annak érdekében, hogy a fakereske-
dők ingyen tüzelőanyagot juttassanak a
szegények számára. A kereskedők a felszó-
litásra egyenként tíz mázsa fát ajánlottak
fel. Ezenkívül a magánosok is nagy meny-
nyiségben adakoznak a szegények tüzelő-
ellátása céljaira.

Szegeden délelőtt kilenc óráig csak
keresztény fogyasztók vásárolhatnak
a piacon. Szegeden életbelépett az ösz-
szes piacokon az elővásárlási tilalom, a-
mely szerint délelőtt kilenc óráig élelmisze-
reket kizárólag csak a keresztény fogyasz-
tóközönség vásárolhat. A rendelet szigorú
betartására piaci ellenőrök járják az ösz-
szes vásártereket.

Hétfőn avatják fel Baranya vármegye
felszabadulási emlékművét. December 22-
én, hétfőn tartja ünnepélyes külsőségek
között az újból teljessé lett Baranya vár-
megye első törvényhatósági közgyűlését.
A közgyűlés keretében kerül sor a várme-
gyeház földszinti előcsarnokába épített fel-
szabadulási emléktábla felavatására. Az
ünnepi beszédet itt dr. Fischer Béla felsőhá-
zi tag, nyugalmazott alispán mondja, míg
az emlékművet vitéz Horváth István alis-
pán veszi át megőrzésére.

Talált pénztárca. Pénteken reggel Zom-
borban egy pénztárcát találtak, amelyben
néhány pengőn kívül egy Kovacsevits Bo-
zsidár (Zombor, Rákóczi út 53) és egy Vá-
sics Csedomir (Zombor, Rákóczi út 53) név-
re szóló sertésvágási engedély volt. A pénz-
tárcát a becsületes megtaláló beszolgáltatta
a rendőrségnek, ahol igazolt tulajdonosa
átveheti.

A volt jugoszláv agrárbank magyar-
országi ügyének rendezése. A volt jugoszlá-
vjai följáreform pénzügyi lebonyolítása a
Belgrádban székelő szabadalmazott Agrár
Bank Rt. hatáskörébe tartozik. Ezért a viz-
safogialt délvidéki területeken lévő vagy-
onát a további rendelkezésig az Országos
Földhitelintézet kezelésébe utalta a most
kiadott kormányrendelet. Az Országos Föld
hitelintézet az Agrárbanknak a visszafog-
ialt délvidéki területeken lévő vagyona tekin-
tetében bármely jognyilatkozatot érvénye-
sen megtehet és az Agrárbankot magáno-
sokkal szemben, továbbá hatóság és bír-
óságok előtt képviseli. Az Agrárbank irányá-
ban dinárban fennálló tartozások pengőre át-
számításában 10 dinár egyenlő 1 pengő át-
számítási árfolyamot kell alkalmazni.

Levél a Jézuskának!

Itt keringenek körülöttem a gyermekkorom
emlékei. Szinte hallom még a korátéra hívó ha-
rangnak a szavát, látom a régi decemberek söté-
tét reggeleit, korán estébeszaladó délutánjait,
érezem a szobát megtöltő sültalma illatát. Ilyen-
kor, karácsony körül, sirni szeretnék, jaj nem
is tudom már hány éve: olyan kár megnőni.
Olyan jó lenné újra levelet írni a Jézuskának.
Oda kellene készíteni még egyszer a sámlit a
kályha mellé, a mama lábához, ölbevenni a ta-
valyi és már szakadozott meséskönyvet, kisi-
mitani rá az irkából kitépelt lapot, megnyalazni
a megfaragott ceruzát és írni verébejnagysá-
gu belükkel: „Édes Jézuskám, hozzá nekem...”
Jó lenne hinni még egyszer a gyermekek hité-
nek minden erejével, hogy mindent szabad most
kérnünk, mert a Jézuska nagyon gazdag és el-
hoz mindent, mert nagyon jó.

Jaj, Kis Jézus, hogy megváltozott minden!
A könyveim között kereselek meséskönyvet és
nem találok, már ceruzám sincs, a kezem ön-
kénytelenül a tintakuli után nyul, az iskolai ír-
kák is messze vannak már tőlem, nem bámulom
már karikarányított szemmel a kirakatok játé-
csodáit, édesanyám furcsán nézne rám, ha a lá-
bához tenném a sámlit és megkérném, hogy ve-
zesse a kezem, mert a Jézuskának akarok írni.
És mégis elkezdtek kalimpálni az írógépemen és
irok Néked.

Jézuska, a karácsony csodáját mi már nem
hisszük, a fakard és hirtaló nem érdekel min-
ket, de a gyermekkorunk a te jószágodba és gaz-
dagságodba vetett hitét szerencsésen átmen-
tettük sokan és most én irok Néked mindazok
nevében, akik Téged szeretnek. Ugy olvasd el,
hogy ezt a levelet 1941 karácsonya előtt írják
Néked a fáradt nagyok, az étellel bajlódó apák
és anyák, a dolgozó szegények és a henyélő
gazdagok, a népek sorsát irányító hatalmások
és a kegyetlen élcet elesett páriái. Hallgass meg
minket!

Ugy írom, mint régen: hozzá nekünk jobb
szívet. Látod, már nem játékot kérünk! Jó szí-
vet adj nekünk, hogy tudjuk jobban szeretni
egymást és Téged. Hogy ne álljon ember fégy-
verben emberrel szemben, hanem legyünk igaz-
án mindannyian testvérek. A te akaratod szer-
int ne legyen különbség „görög és pogány”
között, hisz mindannyian a te családod va-
gyunk.

Küldj a szegényeknek szent, fát, zsirt, ke-
nyeret, a gazdagoknak melegebb szívet. Meg-
látod Jézuska, mindannyian áldani fogunk Té-
ged!

Főként adj békét nekünk! Vess véget en-
nek a borzalmas vérzivatarnak. Töröld le az öz-
vegyek könnyeit, vigasztald meg az árvákat,

Enekeljék be angyalaid ebbe a
háborus világba a karácsonyi himnuszt és le-
gyen békéje a földön minden jóakaratu em-
bernek.

Most veszem észre Jézuska, hogy nagyon
sokat kértem. Nem baj! Ma is hiszem, hogy gaz-
dag vagy és jó vagy. Ha jók leszünk egye-
teljesítet a kérésünket? Jézuska, ha meghall-
gatsz minket, a békéért még a legszegényebb
ember is odaadja Néked az utolsó falatjának a
felét.

A válaszodat Jézuskám, küldd el minden-
felé. Hidd el, milliók várják, hogy mit szólsz a
levelemhez. Sugd meg mindenkinek, hogy ka-
rácsonyi ajándékok ezidén mindenkinek, kicsi-
nek és nagyoknak, az annyira óhajtott béke lesz.
Marjal Dezső.

Gyékyenesnél ünnepélyesen megnyitották
az új Dráva-hidat. Csütörtökön nyitották
meg ünnepélyes külsőségek közt Gyékye-
nyesnél az új Dráva hidat. Reggel 7 óra 50
perckor különvonat indult Zágrábról. Az
ünnepségen a hivatalos horvát küldöttség
tagjai a vasúttársaság, a honvédelmi mi-
niszterium és a külügyminisztérium hivatal-
nokainak sorából kerültek ki. Legics tá-
bornok, horvát gazdaságügyi államtitkár és
Markovics József, a közmunkaügyi minisz-
terium államtitkára vezette a küldöttséget.
A horvát küldöttség a magyar küldöttség-
gel Gyékyenesnél találkozott.

A Magyar Sajtó, az Országos Magyar
Sajtókamara hivatalos lapja ismét változ-
tós és gazdag tartalommal jelent meg. A
lap vezércikke emelkedett szavakkal bu-
csuztatja el vitéz Kozma Miklóst. Hírt ad
a Magyar Sajtó a sajtófőiskolai pályólyam
befejezéséről, a napilapok hírdetési tarifái-
nak korszerűsítéséről, ismerteti a Tabort
Újság első számát. Sajtószabadság és cen-
zúra cím alatt Egyed István dr. egyetemi
tanár irt rendkívül figyelemre méltó, érte-
kes tanulmányt. A kamarai híradó beszám-
ol mindazokról az aktualitásokról, am-
elyek a magyar sajtó tagjait érdeklik.

A szívbetegegek és az érelmeszesedés ke-
zelésében gyakran kitűnő szolgálót tesz a ter-
mészetes „Ferenc József” keserűvíz általa, hogy
már egy fél pohárral bevéve is minden erőlkü-
dés nélkül igen könnyű székletet biztosít és az
anyagcsereforgalmat jótékonyan befolyásolja.
Kérdezze meg orvosát!

Tévedés a mérlegelésnél a vevő rová-
sára — árdragítás. Tóth Imre tisztaszőlősi
hentes és mészáros ez év május havában
zsirszalonnát árusított az üzletben. Egy pen-
gőért a maximális ár alapulvétele mellett 39
deka járt volna, de Tóth Imre 25—30 de-
kányit adott a pengővel jelentkező vevő-
nek. A törvényszék előtt árdragító vis-
szaelés büntette miatt vonták felelősségre.
Azzal védekezett, hogy tévedett a mérlege-
lésnél, 39 dekás súly helyett a nagy for-
galom miatt támadt zavarában csak 29 de-
ka súlyt dobott a mérleg serpenyőjébe. Az
uzsorabíróóság nem fogadta el ezt a védeke-
zést és Tóth Imrét folytatólagosan elköve-
tet üzletszerű árdragító visszaelés büntette
miatt másfélévi börtönre ítélte. A Kuria a
vádolt büntetését hathónapi és tizenöt napi
börtönre mérsékelte.

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK!

Játékbabák, felhuzható játékok, társas-
játékok, hirtalovak nagy választékban

Sziklai György

Zombor, Trefort utca 5.

GRAMOFÓNOK ÉS HANGLEMEZEK!

Gyógyíthatatlan betegsége miatt a kut-
ba ugrott egy adaj gazdálkodó Adáról je-
lentik: Laták Imre gazdálkodó 30 éves
Gusztáv nevű fia, gyógyíthatatlan betegsége
miatti elkeseredésében a kutba ugrott.
Tettét szerencsére még idejében észrevei-
ték és kimentették. Beszállították a szege-
di kórházba.

Postahivatalt állítanak fel a Déli sark-
vidéken. A Déli sarkvidéken postahivatalt
állít fel Argentína, jelenti az NST. Az első
sarkvidéki postahivatalt az Orcadás-szige-
ten állítják fel, ahol időjárásmegfigyelő ál-
lomás is működni fog. A különleges bélye-
gek valószínűleg nagy értéket jelentenek
majd a gyűjtők szemében, mert az eddigi
rendelkezések szerint évenként csak egy-
szer lehet küldeni postát a déli sarkvidék-
re.

Az adaj Hírlétszövetkezet megkezdte a
kibocsátott üzletrészek átírását.

Ünnepélyesen fogadták Zentán a haza-
térő honvédeket. Az orosz harcterről haza-
térő honvédeket Zentán ünnepélyesen fo-
gadták. A helyőrség nevében Bokor Ár-
pád alezredes, a város nevében dr. Felső-
hegyi András polgármester helyettes-íő-
jegyző üdvözölte a hősöket.

Uj miniszteri biztosok az ármentesítő
társulatok élén. Dr. Schick Károly kulai
ügyvédet a Ferenc csatorna balparti víz-
rendező társulat miniszteri biztosának, dr.
Balassa Pál óbecsei ügyvédet a hács-báná-
ti ármentesítő társulat miniszteri biztosá-
nak nevezték ki.

KÖZGAZDASÁG

Hogyan lesz a fából cukor?

A fűrészmalom mint a mezőgazdaság kiegészítője

(MN) A múlt század második felében Braconnet francia kémikus meglepő felfedezésre jutott. Kénsavval végzett kísérletei során rájött, hogy a tömény kénsav a fát alkotórészeire, azaz cellulózra, és ligninre bontja, a cellulózt pedig sikerült cukorra változtatnia.

A felfedezés a tudomány és a gazdasági élet köreiben egyaránt óriási feltűnést keltett, hiszen a cukorrépafeldolgozó ipar akkoriban még gyerekcipőben járt. Braconnet azonban nem tudott felfedezésével mit kezdeni. Annak kimutatásával, hogy a cellulózt cukorból áll, fontos lépéssel gazdagította ugyan a kémia tudományát, az a technikai probléma azonban hogy a fából miképpen lehet gazdaságosan cukrot előállítani, még hosszú ideig megoldatlan maradt.

1856-ban Braconnet honfitársa, Béchamps mérnök új utakon indult neki a problémának. A kénsav helyett töményített sósavval próbálkozott. Az eljárás azonban még mindig túl drága volt. Béchamps kísérleteinek folytatója Danziwille kitűnő ötlettel most azt a kérdést vetette fel, hogy miképpen lehetne a cukorgyártásban felhasznált sósavat visszanyerni, ötlete azonban csak ötlet maradt.

Ezek a kudarcok azonban nem tudták a kutatókat elkedvetleníteni. A francia Melsen nyomán két amerikai tudós, Ewen és Tomlinson a drága sósavnak hígított állapotban való felhasználására dolgozott ki eljárást és hasznosítására Georgetownban gyárat is alapítottak. Száz kiló száraz fanyagból ezen az uton azonban csak 6 liter szpiritusnak megfelelő cukrot lehet előállítani, így a gyár hamarosan kénytelen volt üzemét beszüntetni.

A világháború a nagy problémát ebben a megoldatlan, majdnem reménytelen állapotban találta. Pedig Németországnak roppant nagy szüksége lett volna cukorra. A robbanóanyagelőállítás legfontosabb alapanyaga

a cukor segítségével előállítható glicerin.

Mit tehetett mást Németország, minden gazdaságossági szempont mellőzésével kénytelen volt a Melsen-módszerrel dolgozó gyárak egész sorát felállítani. Ezek a gyárak azonban a világháborút természetesen nem érték túl.

A világháború tapasztalatai természetesen a német kutatókat is fokozottabb munkára ösztönözték. A világháború folyamán megkezdődött kísérletek a béke idején sem szakdatak meg, pedig embri táplálkozás céljaira Németországnak bőven volt répacukra. A tömény kósavval és a hígított sósavval való próbálkozások nem bizonyultak célravezetőnek, Bergius doktor munkatársaival tehát az utolsó lehetőséggel próbálkoztak meg, a tultelített tömény sósavval. Pontosan tízéves munka után sikerült megtalálni a gazdaságos megoldást. A reszelőgéppel felaprózott és teljesen kiszáritott fanyag cellulózetartalma megfelelő hidegben a sósav hatására odát alakjában válik ki, további sósavkezelésre pedig a cellulózetadat is vízben oldható magasabbrendű cukorfajtára bomlik. A sósav elvonása után laza por marad hátra, tiszta szénhidrát, mely megfelelő keveréssel kitűnő erőtakarományt ad. A por alakjában kiváló facukrot további eljárással természetesen alkohollal vagy élesztővé is lehet alakítani.

Most már a találmány gyakorlati kiaknázása sem váratott sokáig magára. Miután Bergius doktor svájci facukorgyára életképesnek bizonyult, 1933-ban az új Németország nyomban hatalmas facukorgyárat rendezett be.

De vajon nem lehet-e még mindig jobb eljárást találni? A bizonyos nagyságu reszelékhez és a szárításhoz kötött eljárás kissé nehézkes, a hígított sósav pedig mégis csak olcsóbb lenne. Egy német kutató tehát ismét visszatért a hígított sósavas eljáráshoz és pontos vizsgálat alá vette, hogy milyen kémiai folyamatok akadályozzák meg az elméletileg kiszámított hatásfok elérését. Néhányévi kísérletezés után Scholler doktor már a nyilvánosság elé is léphetett cellulózenak nyomás alatt hígított sósavval való átmosásán alapuló eljárásával. A világháborúban használt Melsen-féle módszerrel szemben Scholler doktornak hat helyett nyolcvan százalékos hatásfokot sikerült elérnie.

Németországnak tehát már két minden tekintetben megfelelő eljárás áll rendelkezésre: A Bergius-eljárás egyszerű szénhidrát-tartalmu erőtakaromány előállítására alkalmas különösen, Scholler eljárásának végső terméke pedig a szpiritus, melynek a benzinnel keverve mint üzemanyagként rendkívüli hadigazdasági jelentősége van. Amennyiben a facukor előállítás melléktermékeinek is nagy gazdasági jelentőség jut. A lignin finomra őrölt állapotban robbanékony és ennél a tulajdonságánál fogva kitűnően alkalmas úgynevezett Rupa-motorok, a legmodernebb exploziós motorok hajtására, de különböző műanyagokat, háztartási célokra szolgáló brikettet is lehet belőle készíteni, sőt talajjavítási célokra is nagyon jól fel lehet használni. Az elcukrosítási eljárás során természetesen egyben a lombos fák cserző és festőanyagtartalmát és a tűlevelű fák terpenin- és gyantatartalmát is el lehet vonni.

A facukorgyártásnak azonban a mezőgazdaság veszi a legnagyobb hasznát. A Bergius-eljárással kitűnő szénhidrát-tartalmu erőtakarományokat lehet előállítani. Scholler módszerével pedig fehérjetartalmu takarmányokat. A facukoroldat ugyanis kitűnő élesztő-tápanyag, melyben az élesztő órák alatt a többszöröseére növekszik. Az elhasznált oldat maradványainak préseléssel való eltávolítása után már tiszta szárazélesztő marad hátra. Ötven kilogramm facukorból ötven kilogramm szárazélesztőt lehet előállítani, ez pedig 50 százalékban fehérjéből áll. Tekintve, hogy Európa mezőgazdaságának legnagyobb problémája eddig a fehérje-tartalmu takarmányok hiánya volt — a répa és burgonya fehérjékben nagyon szegény — márpedig az állathizlalásban éppen fehérjékre van szükség, könnyű átlátni, hogy az eddig felhasználatlanul maradó fahulladékokban a facukorgyártáson keresztül óriási gazdasági jelentőség juthat. Így lesznek a fűrészmalomok az emberi táplálkozás nyersanyagforrásaivá.

Szántsunk tavasziak alá

Régi tapasztalat, hogy kapásnövényeink, de általában is minden tavaszi vetésű művelési növény sokkal nagyobb és biztosabb termést ad, ha őszi szántásba vetjük, mintha csak tavasszal munkáljuk alá a földet. A miskolci Mezőgazdasági Kamarának ezirányban végzett kezdemé-

havasi
gyopár
KRÉM

SZELEŐ PATTANÁS ELLEN — KITÜNŐ ARCÁPOLÓ
ZSIROS BŐRRE: KÁMFOROS HAVASI GYOPÁR-KRÉM

nyező összehasonlító propaganda kísérleteiből kitűnőleg, az őszi mélyszántásba vetett tavaszárpa kat. holdanként közel 2 1/2 mázsával, a tengeri 6 1/2 mázsával, a répa viszont 33 mázsával termett többet, mint amely azonos viszonyok között csak tavaszi szántásba került elvetésre. Mivel az őszi mélyszántás rendkívül termést fokozó hatásán kívül azt is tudjuk, hogy az őszi mélyen megszántott földre hamarabb tudunk rámenni és így a vetést is előbb tudjuk eszközölni, a miskolci Gazdakamara ma annál döntőbb fontosságúnak tartja, hogy az egy hét óta kiengedett idő következtében lehetővé vált őszi mélyszántást a gazdák minden rendelkezésre álló erővel folytassák, mert késői kitavaszkodás, vagy általában nem kedvező tavasz esetén hihetetlen kárát fogja vallani a gazda, ha a nap minden óráját és a rendelkezésre álló állati és motoros erőt a nélkülözhetetlen őszi mélyszántás elvégzésére fel nem használja.

Felszabadultál

Ne felejtse el soha ezt az örömnépet. Örizz meg emlékeztedben. S ha ismét át akarod élni a szent és magasztos pillanatot, olvass a Délvidék

1942 évi

naptárát

Részletesen leírja azt a harcot, amelyet érted folytatott a honvédség. A nagy háborúban kis epizód, de nekünk a legszentebb és legnagyobb. Végigvezet az összes harctereken és képekben is bemutatja a háborút a mai napig. Megtalálod a naptárban a Délvidék boldog feltámadását, ahogy dicső hadseregünk egymásután szabadította fel

Szabadkát,
Zombort,
Újvidéket,
Bezdánt, Orszállást,
Topolyát, Csantavért,
Verbászt, Szenttamást,
Temerint, Obecsét,
Adát, Moholt,
Péterrévét, Bácsföldvárt,
Kulát, Csonoplyát stb.

A magyar páncélosok lerohantak a Dunáig, az ősi magyar határokig.

Minden magyar család asztalán legyen ott a Délvidék Gazdák naptára. Kapható minden újságárusunknál.

Ara 50 fillér

SPORTHIREK

««OO»»

A K AFC kilép az ujvidéki alszövetség-ből. Kuláról jelentik: A kulai egyesület vezetősége azzal a gondolattal foglalkozik, hogy kilép az ujvidéki alszövetségből, mert az ujvidéki egyesületek sorra lemondják a létközéseket. Amennyiben ez bekövetkezik, akkor a K AFC a becsei vagy a zombori alszövetséghez kéri a felvételét.

Tátos vasárnap 500 méteren indul. A hosszú ideig távolmaradt kitűnő uszónk ismét versenyezhet. Vasárnap este a MAC uszóversenyén az 500 méteres gyorsúszásban már rajtol is a magyar bajnok.

A háborús Európa-bajnokságon 16 magyar ökölvívó vesz részt. A Magyar Ökölvívó Szövetség tanácsa rendkívüli gyűlést tartott, amelyen vitéz Kalány Imre társelnök bejelentette, hogy a január 21. és 25. között Boroszlóban megrendezendő háborús Európa-bajnokságon tizhat ökölvívó vesz részt a magyar válogatott csapat.

Uj vezetőséget választott a Zentai AK. A zentai AK legutóbbi ülésén megválasztotta az új vezetőséget, amely a következők: díszelnök dr. Gusáth György, Zenta város polgármestere és a mindenkori városparancsnok, elnök Palkó Miklós, alelnökök dr. Keceli Mészáros Ferenc, Bruckner László, Borbély János, Bokor Árpád, alezredek, Esztergom Kálmán, Guelminó Sándor, Löw Sándor, Rudics Elek, Rudics Mihály, Szabó Mátyás, Ujházy Gergely és Vámos János, ügyvezető elnök Kiss Frigyes, főtitkár Tripolszky István, titkár ifj. Vass Nándor, jegyző Csincsa Lajos, főpenztárnok Gyetvai Béla, pénztárnokok Börcsök Nándor és Fehér Gábor, ellenőrök Pólya János és Riesz Gyula, ügyész Edelényi Miklós, háznagy Árpási Károly, orvosok dr. Gáspár Jenő, dr. Papp Antal, dr. Stöckel József és dr. Eidelmüller Elemér, a labdarúgószakosztály elnöke Halász Sándor, I. intéző Janek Aladár, II. Nagy D. József, a teniszszakosztály elnöke dr. Király Károly, intéző Wébel József, az uszószakosztály elnöke Jámbor Elemér, intéző Csincsa Endre, az atlétikai

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Man hätte uns auch bestraft. Wir dürfen erst jetzt gehen. Zwei Marken Strafe muß man zahlen, wenn man die StraÙe nicht zur rechten Zeit übersetzt. Ich finde das ganz recht. Ich auch, wenn es nicht aus meiner Tasche geht.

Meg is büntettek volna bennünket. Csak most mehetünk át. Két márka büntetést kell fizetni, ha nem helyes időben megy át az ember az utcán. Én ezt egész helyesnek találom. Én is, ha nem az én zsebemből megy.

Szószedet

bestrafen, -te, h. -t	megbüntet	übersetzen, setzte ü.,	
dürfen, darf, (dürfte),	szabad neki, teheti	ist ü. gesetzt, -	átmegy, átkel
h. gedurft		(die StraÙe)	

Dr. VÉGHNÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”. első kötet kapható **Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.**

szakosztály elnöke Baranyai Jenő, intéző ifj. Gyetvai Géza, a korcsolyaszakosztály elnöke Pandek Ferenc, intéző Borbély Dezső, az asztalitenisz szakosztály elnöke Száraz János, intéző Barsi Jenő, felügyelőbizottsági tagok Börzsönyi Tibor, dr. Dobos Győző, Rónay Ernő, póttagok Sági Antal, Nagy Mélykúti Bálint, választmányi tagok Bayer Márton, Bálint Mihály, Báló Vince, vitéz Bodroghy László, Duklai százados,

Dallos Jenő, Doroghy László, Ft. Fábry Jenő, kislapási Juhász József főhadnagy, Jesina Béla, Kurucz Menyhért, dr. Mészáros Zoltán, Márkus István, Matkovich Lajos, Polyák Péter, Rejthó Tivadar, Riesz József, Dr. Sárlos Ferenc, Sándor Rudolf, Szabó Imre, Szeredi István, Szivák Géza, Vass Dezső százados, választmányi póttagok Burány Béla, Eszes András, Erdélyi Lajos, Galsa Imre, Kipp József.

Jól jegyezze meg a címet! a legszebben és a legzakoszerűbben **fest, tisztít**

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a z Erzsébet ligetnél

Bőrkabátok festését is vállalom!

EZT A HELYET Hamburg Géza

zombori bóröndös részére tartottuk fenn. Azonban hirdetését nem közöljük, mert ugyanis tudja mindenki, hogy az ő üzletében vásárolhatja karácsonyra a legjobb ajándékot, s retikül vételnél 5% engedményt kap!

A „DÉLVIDÉK” REGÉNYE:

? KI A TETTES ?

— Megbocsát, asszonyom, ha egy talán brutális kérdést fogok fölteni, figyelmeztetve előbb esküjére, hogy csak az igazságot, a tiszta valót fogja vallani... tehát lássuk, szeretted-e az urát, asszonyom?

Lady Beltham nehezen bírta felindulását elrejtini és néhány pillanatig hallgatott, mintha keresné a feleletet, amit erre a kénves kérdésre adhat:

— Beltham lord sokkal idősebb volt, mint én, elnök ur... mindazonáltal a legnagyobb becsüléssel és rokonszenvvel viseltem iránta.

Írónikus mosoly játszadozott Astorg elnök ajkai körül és az esküdtek padja felé pillantva, mintha annak tagjait fokozott figyelemre hívné fel, mondta:

— Tudja-e, asszonyom, miért tettem fel ezt a kérdést?

— Nem, elnök ur.

— Azt mondogatták, azt suttogták mindent a szalonokban és a nép ajkán is szájról-szájra járt, és visszhangot talált a sajtóban is, hogy a vádlott talán rendkívül szerelmes volt önbe... s hogy talán... lássuk asszonyom, igaz-e?

Ez utolsó szavaknál az elnök előrehajolt és figyelmesen vizsgálta lady Beltham arcát.

Emez elhalványult és szinte suttogva mondta:

— Gyalázatos rágalom mindez, elnök ur...

Gurn, aki mindezeidig csodálatraméltó közönységgel hallgatta a tárgyalást, most hirtelen felugrott és keresztibe fonva karjait, hangosan tiltakozott:

— Elnök ur, ki kell hogy jelentsem itt nyilvánosan, hogy lady Beltham iránt a legtiszteltesebb, a legmélyebb rokonszenvvel viseltem, azzal a kifogástalan tisztelettel, ami őt részemről megilleti, minden egyéb föltevés nélküli, alias, alap nélküli rágalom. Bevallottam, hogy ép öltöm meg Beltham lordot, semmit se

vonok vissza e vallomásomból, de ennek ellenében ugyanazon jóhiszeműséggel kijelenthetem, hogy a köztünk levő összeköttetés soha de soha túl nem ment azon a határon, amelynél egy egyszerű őrmesternek egy magasrangú katona és előkelő társadalmi állásban levő férfi neivel szemben maradnia kellett.

Az elnök, anélkül, hogy tiltakozott volna a vádlott hivatalon közbeszólása ellen, ezt a kérdést intézte hozzá:

— Ha így áll a dolog, miért ölte meg hát Beltham lordot?

— De hiszen már megmondtam elnök ur, felelte Gurn és lady Belthamot egyáltalán nem lehet belekeverni ebbe a büntetbe. Beltham lord sokféle ügyvel bízott meg és egy napon telefonon kértem, hogy sürgősen jöjjen hozzám. Rögtön fölkeresett és az ügyekről való beszélgetés közben egy pontnál lord Beltham annyira elragadtatta magát, szememre hányva valami mulasztást, hogy tetteleg bántalmazott. Engem vak düh fogott el és az önfeladás egy pillanatában leütöttem. Mélyen sajnálom tettemet, bocsánatot kérek elkövetett vétkemért, tehát lealázom magam, de nem tűrhetem, hogy ebbe az egyszerű, nagyon is egyszerű gyilkossági históriába szerelmi mozzanatokat vegyítsenek és ezáltal kompromitáljanak egy minden tiszteletre érdemes nőt.

A vádlott lovagias nyilatkozata általános rokonszenvet idézett elő. Az esküdtek, akik figyelmesen hallgatták Gurn szavait, meggyőzve látszottak lenni. De az elnök hozzá lévén szokva hasonló fellengős nyilatkozatokhoz, uira dava hasonló fellengős nyilatkozatokhoz, uira la és gyöngébb lett és mondta:

— Bocsásson meg asszonyom, ha nem elég szem meg a vádlott e nyilatkozatával, mert föltelevez egy gyöngédebb viszonyt, ami Gurn-t a gyilkosságra ösztökélhette volna, az a körülmény egészen megváltoztatná a pör képét és

nekem kötelességem végig kitartani az igazság, a tiszta való megállapítása mellett.

— És a teremtés felé fordulva elrendelte: — Vezesse elő Doulenques asszonyt, a Levert-utcai házmesternét, aki az imént tanuskodott.

Gurn volt házmesternéje elfogultság nélkül lépett elő; nagy megtiszteltetésnek tartotta, hogy a törvényszéknek szüksége van tanuskodására.

— Asszonyom, szolt hozzá Astorg elnök, ön azt mondta az imént, hogy Gurn gyakran fogadta egy elfátvolyozott csinos hölgy látogatását és azt is mondta, hogy ha szembesítenék őt ezzel a hölgyvel, okvetlenül felismerné őt! Legyen szives és nézze meg jól a mellette álló hölgyet. Nem ő volna az?

Doulenques asszony, aki vörös volt a megindulástól, kíváncsian vizsgálta lady Beltham arcát.

— Istenemre! — mondta néhány pillanatnyi vizsgálódás után, igazán nem tudnám megmondani, hogy ez az a hölgy-e?

Az elnök mosolygott:

(Folytatása következik).

Apróhirdetések

Fűszerüzlet forgalmas helyen más vállalkozás miatt, sürgősen eladó. Bővebbet Siági Imrénél, Zombor, Rákóczi ut 48. a-1071-f

Eladó alighasznált gvermekkocsi. Csulics Dragomir, bádagos, Zombor Trefort utca 4. a-1064-f

Zongora jóhangú olcsón eladó. Cim: Marschall, Kossuth Lajos u. 14. II. emelet. a-1068-f

Vaskereskedésembe keresek önállóan dolgozó, szakképzett, kal kulációban jártas segédet, egy fiatal szak-képzett segédet, egy könyvelőt délutánra és pénztároskisasszonyt. inast és kifutót. Ajánlatok az eddigi működésükről és fizetési feltételekről. Müller vaskereskedőhöz, Zomborba kéretnek. a-1031

Telefonszámunk 2-07.